

Samenvatting

In oktober 2017 is Deloitte Accountants B.V. gestart met de tussentijdse interim-controle 2017. Voorafgaand aan de start van de jaarrekeningcontrole stelt de raad jaarlijks het controleprotocol vast en bevestigt de opdrachtbrief van Deloitte Accountants B.V.

Naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2016 zijn een aantal onjuistheden geconstateerd rondom de rechtmatigheid van onttrekkingen / toevoegingen aan de reserves en voorzieningen. Een deel van deze onjuistheden is rechtgetrokken bij de besluitvorming van de jaarrekening 2016. Het college heeft besloten de overige bevindingen te verwerken door de bestaande beleidsnota Reserves, Voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement te wijzigen.

Beslispunten

Het college wordt gevraagd:

1. De raad voor te stellen het bijgevoegde controleprotocol 2017 vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de brief "Opdrachtbevestiging controle jaarrekening gemeente Maastricht 2017".
3. De raad voor te stellen de interne regelgeving van de drie decentralisaties, conform advies Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants ook in het jaar 2017 niet op te nemen in het normenkader.
4. De raad voor te stellen met de genoemde beslispunten in de bijgevoegde aanvulling op de beleidsnota reserves, voorzieningen, risicomanagement & weerstandsvermogen in te stemmen.
5. De wethouder Middelen te mandateren het raadsvoorstel en de raadsnota te wijzigen naar aanleiding van de beraadslaging in het college.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 14 november 2017:

Conform.

1. Aanleiding

Controleprotocol

Op grond van artikel 213 Gemeentewet is de raad opdrachtgever voor de jaarrekeningcontrole. Als opdrachtgever van de jaarrekeningcontrole stelt de raad jaarlijks op grond van artikel 2 Controleverordening Maastricht het controleprotocol vast. Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de uitvoering van de jaarrekeningcontrole. Onderdeel van het controleprotocol is het normenkader (is een overzicht van externe en interne wet- en regelgeving). De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van het normenkader ligt bij het college.

Opdrachtbrief

In het kader van de jaarrekeningcontrole ontvangt de raad jaarlijks een opdrachtbrief van Deloitte Accountants B.V. over de aanvaarding van de opdracht. De brief: "Opdrachtbevestiging controle jaarrekening gemeente Maastricht 2017" is ter informatie als bijlage toegevoegd.

Als blijk van instemming met de opdrachtbevestiging verzoekt Deloitte Accountants B.V. deze te ondertekenen en retour te zenden.

Nota Reserves & Voorzieningen

Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2016 heeft Deloitte Accountants B.V. een aantal bevindingen opgemerkt over het gebruik van Reserves & Voorzieningen. Bij deze jaarrekeningcontrole heeft de accountant een striktere toepassing van het BBV gehanteerd ten aanzien van de reserves, voorzieningen en transitoria. Dit heeft geleid tot meerdere correcties van reserves en voorzieningen bij de jaarrekening 2016. Hiermee waren al een groot aantal actiepunten ondervangen. Om deze problemen bij de jaarrekeningcontrole 2017 te voorkomen, moeten nog een aantal wijzigingen in de beleidsnota reserves, voorzieningen, risicomanagement & weerstandsvermogen worden aangebracht. Deze wijzigingen hebben verder geen effect op de weerstandscapaciteit van de gemeente.

2. Context

Beleidsnota Reserves, Voorzieningen, Weerstandsvermogen & Risicomanagement

3. Gewenste situatie

Controleprotocol

Onderdeel van het controleprotocol is het normenkader voor de accountantscontrole. Dit is een inventarisatie van de externe en interne wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole. Jaarlijks wordt dit normenkader geactualiseerd.

In het normenkader 2017 is alle externe en interne wet- en regelgeving met betrekking tot de drie decentralisaties opgenomen. Voor 2015 en 2016 is op advies van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants de interne regelgeving van de decentralisaties niet opgenomen in het normenkader. Wij stellen de raad voor ook nog voor 2017 te besluiten de interne regelgeving van de decentralisaties niet op te nemen in het normenkader. Dit vanwege het feit dat we nog steeds afhankelijk zijn van informatie van de Sociale Verzekeringsbank en zorgaanbieders. De accountantsonzekerheden met betrekking tot de controle zijn daardoor nog niet helemaal opgelost.

Zoals ook gebruikelijk was in 2015 en 2016 is op advies van de (huidige en vorige) accountant ervoor gekozen om de interne regelgeving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid niet meer op te nemen. Volgens de accountants wijken wij af van het landelijk beeld. Veel gemeenten hebben het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid niet in het normenkader opgenomen, aangezien het vaststellen van het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid via de financiële verordening gemandateerd is aan het college.

Hoewel de interne regelgeving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid niet meer in het normenkader voor het accountantscontrole wordt opgenomen houdt het college onverminderd vast aan de in gang gezette maatregelen ter verbetering van het inkoop- en aanbestedingsproces.

Reserves & Voorzieningen

Belangrijkste bevinding bij de jaarrekening 2016 was de kwalificatie van reserves, voorzieningen en transitoria. Bij de jaarrekening 2016 zijn diverse voorzieningen omgezet in een reserve. Op basis van de huidige beleidsnota reserves, voorzieningen, risicomanagement & weerstandsvermogen moet bij het instellen van nieuwe reserves een aantal zaken worden aangegeven (zoals bestedingsdoel, omvang, wijze van onttrekken / toevoegen aan reserve en looptijd).

Als eerste wordt voorgesteld om een reserve overloop in te stellen. De vorige accountant (E&Y) hanteerde een ruimere definitie van het begrip verplichting. Tot en met 2015 verantwoordden wij deze

verplichtingen als transitoria (nog te betalen posten) in de balans. Met de nieuwe BBV regels hanteert de nieuwe accountant (Deloitte) strakkere normen en wordt verantwoording als transitoria niet toegestaan. Als transitoria worden alleen nog posten gezien, waarvan de prestatie / tegenprestatie reeds per balansdatum heeft plaatsgevonden. In de jaarrekening 2016 is dit opgelost met het instellen van een reserve Uitvoering Nog te betalen, maar dit was een tijdelijke maatregel. Met het instellen van een reserve overloop wordt deze bevinding ondervangen. In de bijlage bij dit collegevoorstel is voor deze reserve overloop het doel, voorwaarden voor vorming (spelregels), omvang en looptijd opgenomen. Voor de bedrijfsvoering betekent dit dat besluitvorming over onttrekkingen / toevoegingen voorbehouden is aan goedkeuring raad (reserves) en in het verleden transitoria onder de bevoegdheid van het college vielen (opstelling balans). Verder betekent dit voor posten waar geen collegebesluit danwel harde verplichting jegens derden aanwezig is, dat deze middelen aan het eind van het jaar bij de jaarrekening vrijvallen ten gunste van het resultaat. Indien dit budget een jaar later nodig is, moet voor begrotingsrechtmatigheid opnieuw geld aan de raad worden gevraagd.

Ten tweede is in de huidige beleidsnota Reserves, Voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement op pagina 10 een toelichting op de bedrijfsreserve opgenomen. Aan deze definitie worden nu enkele voorbeelden van kosten opgenomen, die daartoe ook behoren, zoals frictiekosten, kosten trainees e.d. Op deze wijze wordt voorkomen dat onduidelijkheden ontstaan over de onttrekkingen die samenhangen met de bedrijfsreserve per organisatieonderdeel. Voor de bedrijfsvoering verandert er verder niets, betreft puur een technische wijziging.

Ten derde moest de aard van de reserves nog eens beoordeeld worden. Op basis van de bevindingen uit 2016 bleek dat voor sommige reserves de onttrekkingen niet kwalificeerden als bestemmingsreserve. Genoemde onttrekkingen voldeden dan niet aan de nieuwe BBV regels. Derhalve zijn diverse reserves herzien in de bijlage, waarbij wijziging van classificatie heeft plaatsgevonden. In de bestaande beleidsnota is de egalisatiereserve al als voorbeeld genoemd van een bestemmingsreserve. Voor de bedrijfsvoering verandert er verder niets, betreft puur een technische wijziging.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Betreft voorstel zonder financiële consequenties

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Tot op heden zijn de raad en belanghebbenden (extern) niet betrokken geweest bij dit voorstel. In de paragraaf "Communicatie" wordt aangegeven hoe dit traject wordt gestart.

11. Voorstel

Het college wordt gevraagd:

1. De raad voor te stellen het bijgevoegde controleprotocol 2017 vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de brief "Opdrachtbevestiging controle jaarrekening gemeente Maastricht 2017".
3. De raad voor te stellen de interne regelgeving van de drie decentralisaties, conform advies Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants ook in het jaar 2017 niet op te nemen in het normenkader.
4. De raad voor te stellen met de genoemde beslispunten in de bijgevoegde aanvulling op de beleidsnota reserves, voorzieningen, risicomanagement & weerstandsvermogen in te stemmen.
5. De wethouder Middelen te mandateren het raadsvoorstel en de raadsnota te wijzigen naar aanleiding van de beraadslaging in het college.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De tussentijdse controle (interim-controle) 2017 is in oktober uitgevoerd. De managementletter tussentijdse controle wordt geagendeerd voor de commissie Begroting en Verantwoording (december 2017 / januari 2018).